

Bu gün Azərbaycan siyasi, iqtisadi, diplomatik, hərbi və digər sahələrdə dünyanın aparıcı dövlətləri ilə bir sırada dayanan dövlətlərdən biri kimi tanınır və qəbul edilir. 44 günlük Vətən Mühəribəsi ilə 30 il erməni işğali altında olmuş torpaqlarımızın azad edilməsi ölkəmizin dünya miqyasında gücünə yeni güc qatdı, hörmətinin, nüfuzunu yüksəkliklərə qaldırdı. Söz yox ki, uğurların, qələbələrin əldə olunmasında ölkə mətbuatının da müstəsna rolü mövcuddur. Azərbaycan mətbati çətin, ağır, həm də şərəfli yol keçib və bu gün dünyada azad, müstəqil medialardan biri olaraq tanınır. Hər il "Əkinçi" qəzetiňin nəşrə başlığı 22 iyul tarixi Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunur. 2025-ci il Azərbaycan Milli Mətbuatının 150 illiyidir. Bununla bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Azərbaycan milli mətbuatının 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb...

"Əkinçi" xalqın oyanışında, milli dirçəlişində əhəmiyyətli rol oynadı

Azərbaycan mətbuatının bünövüsü 1875-ci ilin 22 iyulunda maarifçi ziyalı Həsən bəy Zərdabi tərəfindən nəşr olunmağa başlamış "Əkinçi" qəzetiňin işq üzü görülməsi ilə qoyulub. Azərbaycan dilində nəşr edilən qəzet o dövrədə əhalinin maariflənməsində, özünüdərkində müstəsna rol oynadı. Qəzet 1875-ci il iyulun 22-dən 1877-ci ilin sentyabrınadək cəmi 56 sayı işq üzü görədə, əhalinin maariflənməsində, özünüdərkində, milli mətbuatın təşəkkül tapmasında müstəsna rol oynadı. Məhz "Əkinçi"dən başlayan mətbuat yolu sonrakı illerdə "Ziya", "Şərqi-Rus", "İrşad", "Molla Nəsrəddin" və s. nəşrlər xalqın oyanışında, milli dirçəlişində əhəmiyyətli işq olmuşdur. Cəmi 23 ay fəaliyyət göstərmiş Xalq Cümhuriyyəti dövründə də əsası "Əkinçi"dən qoyulan ənənə böyük fədakarlıqla davam etdirilmişdir. O dövrədə 150-yə yaxın qəzet və jurnalın, o cümlədən də Üzeyir bəy Hacıbəylinin və Ceyhun bəy Hacıbəylilərin böyük əməyi və zəhmətləri sayəsində 1919-cu ildən nəşr olunan "Azərbaycan" qəzetiňin nəşre başlaması ecdadlarımızın mirasına, ırsına sahib çıxıb, onları yaşıtmagi bacarıqlarının nümayisi olmuşdur.

Sovetlər dövründə müstəqil, milli mətbuatın formalasmasına və inkişafına əngəllerin yaradılmasına cəhdler göstərilsə də işqli insanlarımızın, maarifpərvər ziyalılarımızın principallığı və qətiyyəti sayəsində xalqın istək və tələblərinə uyğun qəzetlərin, jurnalların nəşr olunmasına nail olunmuşdur. O dövrün sərt qaydalarına baxmayaraq Azərbaycanın milli mətbuatı min illik xalqımıza məxsus olan dəyərlərini, milli ırsını cəmiyyətə təqdim etməyi bacarmışdır. Bu baxımdandır ki, keçmiş sovetlər ittifaqında ən azad və sərbəst olaraq sözünü deməyi, fikrini ifadə etməyi bacaran Azərbaycan mediası olmuşdur.

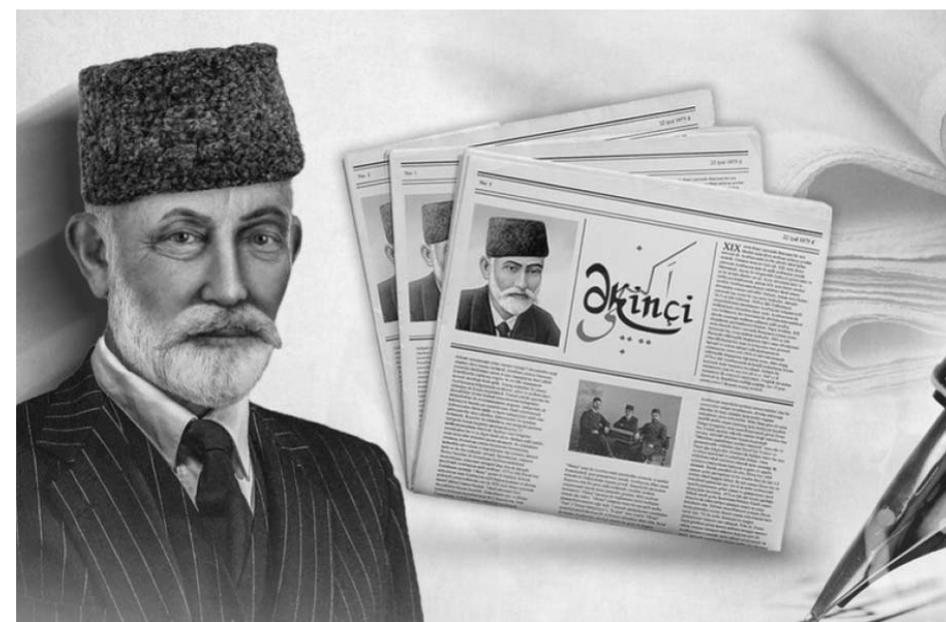
Azərbaycan müstəqilliyini əldə etdikdən sonra Azərbaycan mətbuatının yeni dövrün tələblərinə uyğun olaraq formalasmasının əsası qoyulub. Bu halda belə hakimiyyətə olan AXC-Müsavat ictidarı müstəqil mətbuați buxovalamağa, söz azadlığına maneələr töratməyə çalışalar da, istəklərinə nail ola bilənlər. AXC-Müsavat hakimiyyəti dövründə azad media təmsilciliyi təqib olundular, TV-lərdə keçirilən canlı yayılara basqınlar təşkil edib, jurnalistləri döyüb, təhqir etdilər, avtomobilərinin "baqaj"larına basıb alçaltıdilar, ancaq xalqın ziyalılarının azad düşüncəsini, fikir plüralizmini əlindən ala bilmədilər. "Pis günün ömrü az olar", - deyiblər.

Azad və müstəqil mətbuatın yaradıcısı

Azad medianın boğulması, fikir azadlığı

150 illik ənənə davam edir

Müstəqil mətbuatın yaradılması və inkişafı Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin adı və dövlətçilik fəaliyyəti ilə bağlıdır

lara əngəllerin yaradılmasına Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə gəlisi ilə son qoyuldu. 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın çağırışı ilə hakimiyyətə qayğıdı ilə bütün sahələrdə olduğu kimi mətbuatın inkişaf tarixində də yenidən dövrün əsası qoyuldu. Qısa müddədə müstəqil media yaradıldı, azad düşüncəyə, demokratik fəaliyyətə üstünlük verən peşəkar jurnalıstlar formalandı. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin 1998-ci il avqustun 6-da imzaladığı "Azərbaycanda söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilmesi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Fermanı ilə Azərbaycan mətbuatı üzərindəki senzura ləğv edildi. 2000-ci ildə Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi ləğv olunmuş və dövlətin mətbuat üzərində nəzarət funksiyasından imtina edilmişdir. 1999-cu ildə "Kütəvi informasiya vasitələri haqqında" Qanuna əlavə və dəyişikliklər edilməsi qəzet, jurnal təsis etmək işini xeyli asanlaşdırılmışdır. 2001-ci ildə ölkədə kütəvi informasiya vasitələrinə dövlət qayğısının artırılması haqqında verilən Ferman və sərəncamlar mətbuatı göstərilən qayığının miqyasını daha da artırılmışdır. 2003-cü ildə Azərbaycan jurnalıstlarının birinci qurultayında mətbuatın özünütənzimləmə orqanı və dövlət qurumları ilə mətbuat arasında münasibətlərin nizamlanması funksiyalarını yerinə yetirən Mətbuat Şurası yaranmışdır. Bu baxımdan birmənali şəkildə demek olar ki, Azərbaycanda azad və müstəqil mətbuatın yaradılması Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin adı və dövlətçilik fəaliyyəti ilə bağlıdır. Ölkəmizin jurnalıstları Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin xeyirxahlığını, böyük dəstəyini, himayədarlığını daim yüksək qiymətləndirib. Bunun nəticəsi olaraq Ulu Öndər Heydər Əliyev 2002-ci ildə "RUH" Azərbaycan Jurnalıstları Müdafiə Komitəsi tərəfindən "Jurnalıstların dostu" mükafatına layiq görüldü.

mi xeyirxahlığına görə, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan jurnalıstlarının yakın dostuna, sirdəsına çevrilib. Tesadüfi deyil ki, "RUH" Azərbaycan Jurnalıstları Müdafiə Komitəsi 2010-cu il dekabrın 1-dən 20-dək "Jurnalıstların dostu" mükafatı qalibinin müəyyənənəşdirilmesi ilə bağlı KİV və jurnalıst təşkilatları arasında keçirdiyi sorğunun nəticələrinə əsasən, ölkə Prezidenti İlham Əliyev kütüvi informasiya vasitələrinin inkişaf etdirilməsi sahəsindəki xidmətlərinə görə "Jurnalıstların dostu" mükafatına layiq görüldü.

Azərbaycan Respublikasının Medianın Inkişafı Agentliyi üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirir

Bu gün Azərbaycanda istənilən hüquqi və fiziki şəxs sadə prosedurları keçmək qəzet açmaq, sayt yaratmaq, internet televiziyaları təsis edə bilər. Ölkəmiz Avropa məkanında yeganə ölkədir ki, qəzet açmaq, sayt yaratmaq, internet televiziyalar təsis etmək üçün heç bir dövlət organından icazə almağa ehtiyac yoxdur. Bu baxımdandır ki, region ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda media subyektlərinin sayı daha çoxdur. Həzirdə ölkəmizdə 4500-dən artıq mətbuat orqanı Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyata götürülmüş, 80-ə yaxın informasiya agentliyi müvafiq dövlət organında qeydiyyatdan keçmişdir. Respublikamızda 36 gündəlik, 100-ə yaxın heftlik və 8-dən artıq aylıq qəzet nəşr olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2022-ci ilin fevral ayının 8-də "Media haqqında" qanunun tətbiqi və bundan iريli gələn bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi barədə Ferman imzalayıb. "Media haqqında" Qanunun məqsədi ölkəmizin informasiya məkanının təhlükəsizliyinin təmin edilmesi, yerli medianın inkişafına təkan verilməsi, informasiya mühitinin sağlamlılaşdırılması və rəqabət qabiliyyətinin artırılması, habelə jurnalıstika peşəsinin nüfuzunun yüksəldilməsinə şərait yaradılmasıdır.

Söz yox ki, media sahəsində qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilmesi və müasir dövrün tələblərinə uyğun İslahatların aparılması KİV-lərin inkişafına və jurnalıst peşəkarlığının artırılmasına təkan verir. Məhz bundan çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2022-ci ilin fevral ayının 8-də "Media haqqında" qanunun tətbiqi və bundan iřili gələn bir sıra məsələlərin tənzimlənməsi barədə Ferman imzalayıb. "Media haqqında" Qanunun məqsədi ölkəmizin informasiya məkanının təhlükəsizliyinin təmin edilmesi, yerli medianın inkişafına təkan verilməsi, informasiya mühitinin sağlamlılaşdırılması və rəqabət qabiliyyətinin artırılması, habelə jurnalıstika peşəsinin nüfuzunun yüksəldilməsinə şərait yaradılmasıdır. Bir sözə, bünövrəsi "Əkinçi"dən qoyulan dürüstlük, ədalətli mövqə, hadisələrə peşəkar yanaşma, dövletin və xalqın maraqlarını hər şeydən üstün tutmaq fəaliyyəti bugünkü azad və müstəqil medianın timsalında daha da inkişaf etməkdir. Əminliklə demek olar ki, Prezident İlham Əliyevin milli mətbuatımızın 150 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncamı jurnalıstların özürlərinə olan inamı artıracaq və zəngin mətbu ırsimizin öyrənilmesi, təbliği və gelecek nesillərə çatdırılması istiqamətində fəaliyyətlərinin daha da güclənməsinə yardımçı olacaq.

İLHAM ƏLİYEV